(Retsakter vedtaget i henhold til afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union)

RÅDETS RAMMEAFGØRELSE
af 13. juni 2002
om bekæmpelse af terrorisme

(2002/475/RIA)

DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 29, artikel 31, litra e), og artikel 34, stk. 2, litra b),

under henvisning til forslag fra Kommissionen ([1]),

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ([2]), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den Europæiske Union bygger på de universelle værdier: menneskets værdighed, frihed, lighed og solidaritet, respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder. Den bygger på princippet om demokrati og retsstatsprincippet, der er principper, som medlemsstaterne har til fælles.

(2) Terrorisme er en af de groveste overtrædelser af disse principper. I Gomera-erklæringen, der blev vedtaget på et uformelt rådsmøde den 14. oktober 1995, fastslås det, at terrorisme udgør en trussel for demokratiet, den frie udøvelse af menneskerettighederne og den økonomiske og sociale udvikling.

(3) Alle medlemsstaterne eller nogle af dem har ratificeret en række konventioner om terrorisme. I Europarådets konvention af 27. januar 1977 om bekæmpelse af terrorisme fastslås det, at terrorhandlinger ikke anses for politiske forbrydelser eller for forbrydelser, der har forbindelse med politiske forbrydelser, eller for forbrydelser, der udspringer af politiske motiver. FN har vedtaget konventionen af 15. december 1997 til bekæmpelse af terrorbombninger og konventionen af 9. december 1999 til bekæmpelse af finansiering af terrorisme. Der forhandles for øjeblikket i FN-regi om et udkast til en global konvention om bekæmpelse af terrorisme.

(4) På EU-plan har Rådet den 3. december 1998 vedtaget Rådets og Kommissionens handlingsplan for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres ([3]). Der bør også tages hensyn til Rådets konklusioner af 20. september 2001 samt til den handlingsplan vedrørende terrorisme, som Det Europæiske Råd vedtog på det ekstraordinære møde den 21. september 2001. Terrorisme blev nævnt i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møder i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999 og i Santa María da Feira den 19. og 20. juni 2000. Terrorisme nævnes desuden i Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet med den halvårlige ajourføring af resultattavlen vedrørende fremskridt hen imod oprettelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den Europæiske Union (anden halvdel af 2000). Europa-Parlamentet vedtog desuden den 5. september 2001 en henstilling om bekæmpelse af terrorisme. Det bør i øvrigt erindres, at de førende industrialiserede lande (G7) og Rusland på et møde i Paris den 30. juli 1996 gjorde sig til talsmænd for 25 foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme.

(5) Den Europæiske Union har truffet adskillige specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme og organiseret kriminalitet, f.eks. Rådets afgørelse af 3. december 1998, hvorved det pålægges Europol at beskæftige sig med strafbare handlinger, som er blevet begået, eller som det må antages vil blive begået i forbindelse med terroristiske aktiviteter, der er rettet mod personers liv og legeme, mod den personlige frihed eller mod ejendom ([4]), Rådets fælles aktion 96/610/RIA af 15. oktober 1996 om oprettelse og førelse af et register over sagkundskab med hensyn til bekæmpelse af terrorisme for at lette samarbejdet om bekæmpelse af terrorisme mellem Den Europæiske Unions medlemsstater ([5]), Rådets fælles aktion 98/428/RIA af 29. juni 1998 om oprettelse af et europæisk retligt netværk ([6]) med ansvar for spørgsmål vedrørende terrorhandlinger (se navnlig artikel 2), Rådets fælles aktion 98/733/RIA af 21. december 1998 om at gøre det strafbart at deltage i en kriminel organisation i Den Europæiske Unions medlemsstater ([7]) samt Rådets henstilling af 9. december 1999 vedrørende samarbejde om bekæmpelse af finansieringen af terroristgrupper ([8]).

([1]) EFT C 332 E af 27.11.2001, s. 300.
([2]) Udtalelse afgivet den 6.2.2002 (endnu ikke offentliggjort i EFT).
([3]) EFT C 19 af 23.1.1999, s. 1.
([4]) EFT C 26 af 30.1.1999, s. 22.
([5]) EFT L 273 af 25.10.1996, s. 1.
([6]) EFT L 191 af 7.7.1998, s. 4.
([7]) EFT L 351 af 29.12.1998, s. 1.
([8]) EFT C 373 af 23.12.1999, s. 1.

(6) Definitionerne af terrorhandlinger bør tilnærmes hinanden i alle medlemsstaterne, herunder definitionerne af strafbare handlinger med forbindelse til terroristgrupper. For fysiske og juridiske personer, der har begået eller er ansvarlige for sådanne handlinger, bør der desuden fastsættes straffe og sanktioner, som afspejler disse handlingers grove karakter.

(7) Der bør fastsættes bestemmelser om straffemyndighed for at sikre, at en terrorhandling kan retsforfølges effektivt.

(8) Ofre for terrorhandlinger er sårbare, og der bør derfor træffes særlige forholdsregler for dem.

(9) Da målene for de påtænkte foranstaltninger ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne alene og derfor på grund af behovet for gensidighed bedre kan gennemføres på EU-plan, kan Den Europæiske Union træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet er denne rammeafgørelse ikke mere vidtgående end, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

(10) Denne rammeafgørelse respekterer grundlæggende rettigheder, således som de garanteres ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, og således som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, som generelle principper for fællesskabsretten. Den Europæiske Union overholder de principper, der anerkendes i artikel 6, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union, og som afspejles i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig kapitel VI. Intet i denne rammeafgørelse kan fortolkes på en måde, som indskrænker eller er til hinder for de grundlæggende frihedsrettigheder som f.eks. strejkeret, forsamlings-, forenings- eller ytringsfrihed, herunder retten til sammen med andre at oprette fagforeninger og til at blive medlem af fagforeninger for at forsvare sine interesser og den hertil knyttede ret til at demonstrere.

(11) Denne rammeafgørelse fastsætter ikke regler for de aktiviteter, væbnede styrker udfører under væbnede konflikter som defineret i humanitær folkeret, og som er omfattet af denne ret, eller for de aktiviteter, en medlemsstats væbnede styrker udfører som led i deres officielle funktioner, for så vidt disse aktiviteter er omfattet af andre internationale retsregler —

VEDTAGET FØLGENDE RAMMEAFGØRELSE:

Artikel 1

Terrorhandlinger og grundlæggende rettigheder og retsprincipper

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de i litra a) til i) nævnte forsætlige handlinger, således som de er defineret som lovovertrædelser i national lovgivning, der i kraft af deres karakter eller den sammenhæng, hvori de begås, kan tilføje et land eller en international organisation alvorlig skade, betragtes som terrorhandlinger, når de begås med det formål:

— alvorligt at intimidere en befolkning, eller

— uretmæssigt at tvinge offentlige myndigheder eller en international organisation til at foretage eller til at undlade at foretage en handling, eller

— alvorligt at destabilisere eller ødelægge et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller samfundsmæssige strukturer:

a) legemsangreb, der kan have døden til følge

b) alvorlige overgreb mod en persons fysiske integritet

c) bortførelse eller gidseltagning

d) massive ødelæggelser af et regeringsanlæg eller et offentligt anlæg, et transportsystem, en infrastruktur, herunder et edb-system, en fast platform på kontinalsoklen, et offentligt sted eller en privat ejendom, der kan bringe menneskeliv i fare eller forårsage betydelige økonomiske tab

e) kapring af luftfartøjer, skibe eller andre kollektive transportmidler eller godstransportmidler

f) fremstilling, besiddelse, erhvervelse, transport eller levering eller brug af skydevåben, sprængstoffer, kernevåben, biologiske og kemiske våben samt, for så vidt angår biologiske og kemiske våben, forskning og udvikling

g) spredning af farlige stoffer, brandstiftelse, fremkaldelse af oversvømmelser eller eksplosioner med den følgevirkning, at menneskeliv bringes i fare

h) forstyrrelse eller afbrydelse af vand- eller elforsyningen eller forsyningen med andre grundlæggende naturressourcer med den følgevirkning, at menneskeliv bringes i fare

i) fremsættelse af trusler om at ville begå en af de i litra a) til h) nævnte handlinger.

2. Denne rammeafgørelse indebærer ikke nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og de grundlæggende retsprincipper, således som de er knæsat ved artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union.

Artikel 2

Strafbare handlinger med forbindelse til en terroristgruppe

1. I denne rammeafgørelse forstås ved »terroristgruppe« en struktureret sammenslutning af en vis varighed bestående af mere end to personer, som handler i forening med henblik på at begå terrorhandlinger. Udtrykket »struktureret sammenslutning« betegner en sammenslutning, der ikke er vilkårligt dannet med henblik på umiddelbart at begå en strafbar handling, og hvis medlemmers roller ikke nødvendigvis er formelt defineret, hvis sammensætning ikke nødvendigvis er fast, og hvis struktur ikke nødvendigvis er nærmere fastlagt.

2. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at følgende forsætlige handlinger er strafbare:

a) ledelse af en terroristgruppe

b) deltagelse i en terroristgruppes aktiviteter, herunder ved tilvejebringelse af informationer eller materielle midler eller gennem enhver form for finansiering af dens aktiviteter, vel vidende, at denne deltagelse bidrager til terroristgruppens kriminelle aktiviteter.

Artikel 3

Strafbare handlinger med forbindelse til terroraktivitet

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at følgende handlinger betragtes som lovovertrædelser med forbindelse til terroraktivitet:

a) tyveri af særlig grov beskaffenhed begået med det formål at begå en af de i artikel 1, stk. 1, omhandlede handlinger

b) afpresning med henblik på at begå en af de i artikel 1, stk. 1, omhandlede handlinger

c) fremstilling af falske administrative dokumenter med det formål at begå en af de handlinger, der er omhandlet i artikel 1, stk. 1, litra a) til h), samt i artikel 2, stk. 2, litra b).

Artikel 4

Anstiftelse, medvirken og forsøg

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at det er strafbart at anstifte eller medvirke til at begå en strafbar handling som omhandlet i artikel 1, stk. 1, og i artikel 2 og 3.

2. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at det er strafbart at forsøge at begå en strafbar handling som omhandlet i artikel 1, stk. 1, og artikel 3, bortset fra den i artikel 1, stk. 1, litra f), nævnte besiddelse og den i artikel 1, stk. 1, litra i), nævnte strafbare handling.

Artikel 5

Sanktioner

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de i artikel 1 til 4 nævnte strafbare handlinger kan straffes med strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til den strafbare handling, har afskrækkende virkning og kan medføre udlevering.

2. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de i artikel 1, stk. 1, nævnte terrorhandlinger og de i artikel 4 nævnte strafbare handlinger, for så vidt de har forbindelse til terrorhandlinger, kan straffes med strengere frihedsstraffe end dem, der i national ret er fastsat for sådanne lovovertrædelser i tilfælde, hvor der ikke er tale om det særlige forsæt, der kræves i artikel 1, stk. 1, medmindre handlingerne allerede straffes med den maksimumsstraf, der kan idømmes i medfør af national ret.

3. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de i artikel 2 nævnte strafbare handlinger kan straffes med frihedsstraffe med en maksimumsstraf på mindst 15 år for de strafbare handlinger, der er nævnt i artikel 2, stk. 2, litra a), og på mindst otte år for de strafbare handlinger, der er nævnt i artikel 2, stk. 2, litra b). I det omfang den strafbare handling, der er nævnt i artikel 2, stk. 2, litra a), kun vedrører handlingen i artikel 1, stk. 1, litra i), skal maksimumsstraffen være mindst otte år.

Artikel 6

Særlige omstændigheder

Hver medlemsstat kan træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på, at de i artikel 5 omhandlede straffe kan nedsættes, hvis gerningsmanden:

a) opgiver sin terroristvirksomhed, og

b) giver de administrative eller retslige myndigheder oplysninger, som de ikke kunne have skaffet sig på anden vis, og som hjælper dem med:

i) at forebygge eller begrænse virkningerne af den strafbare handling

ii) at identificere eller retsforfølge de andre gerningsmænd

iii) at fremskaffe bevismateriale, eller

iv) at forhindre, at andre af de i artikel 1 til 4 nævnte strafbare handlinger bliver begået.

Artikel 7

Juridiske personers ansvar

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at juridiske personer kan kendes ansvarlige for en af de i artikel 1 til 4 omhandlede strafbare handlinger, som for at skaffe dem vinding er begået af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person, og som har en ledende stilling inden for den juridiske person baseret på:

a) beføjelse til at repræsentere den juridiske person, eller

b) beføjelse til at træffe beslutninger på den juridiske persons vegne, eller

c) beføjelse til at udøve intern kontrol.

2. Ud over de i stk. 1 omhandlede tilfælde træffer hver medlemsstat de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at en juridisk person kan kendes ansvarlig, når utilstrækkeligt tilsyn eller utilstrækkelig kontrol fra en af de i stk. 1 omhandlede personers side har gjort det muligt for en person under den juridiske persons myndighed at begå en af de i artikel 1 til 4 omhandlede strafbare handlinger for at skaffe den juridiske person vinding.

3. Juridiske personers ansvar i henhold til stk. 1 og 2 udelukker ikke strafferetlig forfølgning af fysiske personer, der begår, anstifter eller medvirker til en af de i artikel 1 til 4 omhandlede strafbare handlinger.

Artikel 8

Sanktioner over for juridiske personer

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at en juridisk person, der kendes ansvarlig i henhold til artikel 7, kan straffes med sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til den strafbare handling og har afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller administrativt idømte bøder, og som kan indbefatte andre sanktioner, f.eks.:

a) udelukkelse fra offentlige ydelser eller tilskud

b) midlertidigt eller varigt forbud mod at udøve kommerciel virksomhed

c) anbringelse under retsligt tilsyn

d) likvidation efter retskendelse

e) midlertidig eller permanent lukning af forretningssteder, der har været brugt til at begå den strafbare handling.

Artikel 9

Straffemyndighed og retsforfølgning

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at fastlægge sin straffemyndighed med hensyn til de i artikel 1 til 4 omhandlede strafbare handlinger, når:

a) handlingen helt eller delvis er begået på dens område. Hver medlemsstat kan udvide sin straffemyndighed, hvis handlingen er begået på en medlemsstats område

b) handlingen er begået på et skib, der fører dens flag, eller et luftfartøj, der er registreret i medlemsstaten

c) gerningsmanden er statsborger eller har fast bopæl i medlemsstaten

d) handlingen er begået for at skaffe en juridisk person, som har hjemsted på dens område, vinding

e) handlingen er begået mod medlemsstatens institutioner eller befolkning eller mod en af Den Europæiske Unions institutioner eller et organ, der er oprettet i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller traktaten om Den Europæiske Union, og som har hjemsted i den pågældende medlemsstat.

2. Hvis mere end én medlemsstat har straffemyndighed og faktisk mulighed for at retsforfølge for en lovovertrædelse på grundlag af de samme forhold, samarbejder de pågældende medlemsstater for at afgøre, hvem af dem der skal retsforfølge gerningsmændene, med henblik på om muligt at samle retsforfølgningen i en enkelt medlemsstat. Med henblik herpå kan medlemsstaterne betjene sig af ethvert organ eller enhver mekanisme, der er oprettet inden for Den Europæiske Union, for at lette samarbejdet mellem deres judicielle myndigheder og koordinationen af deres indsats. Der tages successivt hensyn til følgende former for tilknytning:

— på hvilken medlemsstats område handlingerne blev begået

— i hvilken medlemsstat gerningsmanden er statsborger eller har fast bopæl

— hvilken medlemsstat der er ofrenes hjemland

— i hvilken medlemsstat gerningsmanden blev fundet.

3. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for ligeledes at fastlægge sin straffemyndighed med hensyn til de i artikel 1 til 4 nævnte strafbare handlinger i de tilfælde, hvor den nægter at overgive eller udlevere en person, der er mistænkt eller dømt for en sådan lovovertrædelse, til en anden medlemsstat eller et tredjeland.

4. Hver medlemsstat sikrer, at dens straffemyndighed dækker de tilfælde, hvor en strafbar handling i henhold til artikel 2 og 4 er begået helt eller delvis på dens område, uanset hvor terroristgruppen holder til eller udøver sine kriminelle aktiviteter.

5. Denne artikel udelukker ikke udøvelse af en strafferetlig kompetence, der er fastlagt af en medlemsstat i henhold til dens nationale lovgivning.

Artikel 10

Beskyttelse af og hjælp til ofre

1. Hver medlemsstat sikrer, at undersøgelser eller retsforfølgning i forbindelse med strafbare handlinger, der er omfattet af denne rammeafgørelse, ikke afhænger af, om et offer for den strafbare handling indgiver anmeldelse eller fremsætter anklage, i det mindste ikke, hvis handlingerne blev begået på medlemsstatens område.

2. Foruden de foranstaltninger, der er fastsat i Rådets rammeafgørelse 2001/220/RIA af 15. marts 2001 om ofres stilling i forbindelse med straffesager [1], træffer hver medlemsstat om nødvendigt enhver mulig forholdsregel for at sikre passende hjælp til ofrets familie.

Artikel 11

Iværksættelse og rapporter

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme denne rammeafgørelse senest den 31. december 2002.

2. Medlemsstaterne meddeler senest den 31. december 2002 Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen teksten til de retsforskrifter, der gennemfører de forpligtelser, denne rammeafgørelse pålægger dem, i national ret. På baggrund af en rapport der udarbejdes på grundlag af disse oplysninger og en skriftlig rapport fra Kommissionen skal Rådet senest den 31. december 2003 undersøge, om medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme denne rammeafgørelse.

3. Kommissionens rapport skal navnlig indeholde oplysninger om gennemførelsen i medlemsstaternes straffelov af den forpligtelse, der er omhandlet i artikel 5, stk. 2.

[1] EFT L 82 af 22.3.2001, s. 1.

Artikel 12

Geografisk anvendelsesområde

Denne rammeafgørelse gælder for Gibraltar.

Artikel 13

Ikrafttræden

Denne rammeafgørelse træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Udfærdiget i Luxembourg, den 13. juni 2002.

På Rådets vegne
M. RAJOY BREY
Formand